

2011-05-04

SKF Sverige AB

Agneta.larsson@skf.com

Jonna.weinelid-forss@skf.com

Dnr 44-2010:5572

Beslut

efter tillsyn av den fristående gymnasieskolan
SKF Tekniska gymnasium i Göteborgs kommun

Tillsyn av den fristående gymnasieskolan SKF Tekniska Gymnasium

Helhetsbedömning

Skolinspektionens tillsyn fokuserar på sådana faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevernas möjligheter att uppnå kunskapsmålen. En bedömning har gjorts av i vilken utsträckning skolan, vid det aktuella granskningstillfället, avviker från de krav och förväntningar som uttrycks i skollag, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet, inom de granskade områdena. Granskningen kan dock inte ge en heltäckande bild av tillståndet i skolan.

Tillsynen visar att SKF Tekniska Gymnasium tillhandahåller en utbildning där eleverna uppnår mycket goda resultat. Samtliga elever når grundläggande behörighet till högskole- och universitetsstudier och få elever får IG i någon kurs. Tillsynen har inte visat annat än att skolan arbetar utifrån Läroplanen för de frivilliga skolformerna och når goda resultat i form av elevernas delaktighet och i form av att skapa en helhet för eleverna i deras studier.

Enligt samstämmiga uppgifter vid de intervjuer som genomförs är stämningen mellan elever och mellan elever och lärare god på skolan. Det förekommer enligt dessa uppgifter ingen mobbning eller kränkningar vid skolan och skolan arbetar målmedvetet för att lära eleverna att kunna fungera i grupp. Skolans plan mot kränkande behandling uppfyller dock inte de krav som ställs på en sådan plan.

Söktrycket till skolan är högt och de elever som tas emot vid skolan har höga meritvärden. Det förekommer att elever har dyslexi och för detta har skolan skapat rutiner för sitt arbete, men andra former av särskilt stöd säger sig skolan hittills inte ha haft behov av att ge. Tillsynen visar emellertid att skolans rutiner för att upptäcka och utreda eventuellt stödbehov behöver utvecklas så att dessa ger utrymme för skolans rektor att fatta de beslut runt enskilda elevers studier som författningarna kräver. Vid skolan kan finnas elever som inte får sitt eventuella stödbehov tillgodosett.

Tillsynen har slutligen visat att skolans utbildning omfattar 3 300 poäng. Utifrån dessa 3 300 poäng kan de elever som vill välja bort kurser. Rektorn måste emellertid se till att det för varje enskild elev fattas beslut om utökad studieprogram, baserat på en bedömning om elevens förutsättning att kunna tillgodogöra sig utbildningen på ett tillfredsställande sätt.

Skolinspektionens beslut:

Skolinspektionen har i tillsynen av SKF Tekniska Gymnasium identifierat följande brist/brister.

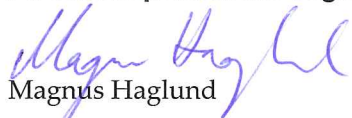
- Skolans plan mot kränkande behandling uppfyller inte författningarnas krav (14 a kap. 8 § skollagen, 2 § förordningen om barns och elevers deltagande i arbetet med planer mot diskriminering och kränkande behandling).
- Skolans utbildning är inte utformad i enlighet med författningarna (5 kap. 4 c § skollagen, 2 kap. 2 a § förordningen om fristående skolor och viss enskild verksamhet).
- Om det framkommer att en elev har behov av särskilt stöd ser inte rektorn alltid till att detta utreds. Om en elev har behov av särskilda åtgärdsprogram utarbetas inte alltid åtgärdsprogram som uppfyller författningarnas krav (2 kap. 7 a § förordningen om friskolor).

Skolinspektionen har i tillsynen av SKF Tekniska Gymnasium identifierat följande förbättringsområden som bör åtgärdas

- Rektorn tar inte tillräckligt ansvar för att skolans resultat utvärderas regelbundet och använder detta underlag för att nå de nationella målen.
- Elevernas individuella studieplaner uppfyller inte de krav som ställs på sådana planer.

Huvudman har ansvar för att skolans brister åtgärdas och att åtgärder vidtas inom de områden som behöver förbättras. Redovisning ska lämnas till Skolinspektionen senast den 22 augusti 2011 .

På Skolinspektionens vägnar

Magnus Haglund
Enhetschef

Sven-Olof Lundin
Undervisningsråd/föredragande

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför tillsyn av gymnasieskolorna i Göteborgs kommun under våren 2011. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga gymnasieskolor i kommunen. Skolinspektionen besökte SKF Tekniska Gymnasium den 25 mars 2011.

Huvudmannen för SKF Tekniska Gymnasium får efter besöket ett beslut där iakttagelser och bedömningar av skolan redovisas. Skolinspektionen kommer att följa upp vilka åtgärder som vidtagits i anledning av påtalade brister. Tidpunkt för detta anges i beslutet.

Tillsynen inriktas mot fyra huvudområden: **måluppfyllelse och resultat, pedagogisk ledning och utveckling av skolan, skolans lärandemiljö samt enskild elevs rätt.** Bedömningarna av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet.

Den nya skollagen trädde i kraft den 1 augusti 2010, men 1985 års skollag ska fortsätta att tillämpas fram till den 1 juli 2011. För elever som har påbörjat utbildningen före den 1 juli 2011 ska 1985 års skollag fortsätta att tillämpas tills dess att eleverna avslutat sin utbildning. Det innebär att 1985 års skollag under dessa perioder är utgångspunkten för Skolinspektionens tillsyn och granskning. I Skolinspektionens tillsyn tillämpas förordningen (1996:1206) om fristående skolor och viss enskild verksamhet inom skolområdet.

Tillsynen av fristående gymnasieskolor ska ytterst klargöra om huvudmannens verksamhet uppfyller kraven för att även fortsättningsvis ha rätt till bidrag från elevernas hemkommuner. Av beslut om förklaring om rätt till bidrag till skolan framgår att skolan kommer att följa läroplanen för de frivilliga skolformerna (Lpf 94).

Underlaget för Skolinspektionens bedömning är dels dokument från skolan, dels den information som samlats in under besöket. Även annan information om skolan från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts.

SKF Tekniska Gymnasium granskades vid det här inspektionstillfället med en tillsynsmodell, som innebär att granskningsfokus i huvudsak är riktat mot skolans ledningsfunktion och de rutiner som skolan ska ha för att säkerställa att eleverna har tillgång till en utbildning i enlighet med nationella krav. Granskningen, som genomförts som en begränsad tillsyn, kan dock inte ge en heltäckande bild av tillståndet i skolan.

Huvudmannen har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Skolinspektionen har i samband med tillsynen haft kontakt med Göteborgs kommun angående kommunens rätt till insyn i skolans verksamhet. Enligt kommunen bjuds samtliga fristående gymnasieskolor in till kontinuerliga träffar vilka främst handlar om administrativa och ekonomiska frågor. Vidare har kommunen en planering för verk-

samhetsbesök vid samtliga fristående gymnasieskolor. Vid tiden för tillsynen har kommunen emellertid inte gjort verksamhetsbesök på SKF Tekniska Gymnasium och har heller inte lämnat några kommentarer i övrigt om skolan i fråga.

Ytterligare information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/Tillsyn).

Beskrivning av skolan

Tabell 1.: Antal elever på SKF Tekniska Gymnasium

SKF Tekniska Gymnasium	Antal elever
Fristående gymnasieskola	77

Källa: Skolverkets skolblad

Skolan är inrymd i tre lokaler i eller i anslutning till SKFs anläggning i Gamlestaden i Göteborg. Skolans lokaler och utrustning är väl anpassade för att kunna ge eleverna utbildning motsvarande det nationella Industriprogrammet.

I varje årskurs finns en sammanhållen klass om 26 elever. Lärarna arbetar tillsammans och den bärande idén är att genom ämnesövergripande projekt skapa helhet och sammanhang för eleverna. Skolan har också ett uttalat mål att ge eleverna ett stort inflytande över studierna, vilket bland annat uttrycks genom att skolan har skolkonferens varannan vecka. I skolans styrgrupp finns också en elevrepresentant.

Skolan ingår i FRIND, ett nätverk för fristående industrigymnasier. Andra skolor i detta nätverk är till exempel Scania Industrigymnasium i Södertälje, ABB Industrigymnasium i Västerås, Göranssonsska skolan i Sandviken och Göteborgsregionens Tekniska Gymnasium.

SKF Tekniska Gymnasium är också teknikcollege. Teknikcollege är initierat av Industrikommittén bestående av arbetsgivarorganisationer och fackförbund inom tillverkningsindustrin. Skolans lokala Teknikcollegeråd består förutom av företrädare för huvudmannen och skolans rektor också av representanter för näringslivet, fackförbund samt Göteborgs Universitet.

Bedömningar och motiveringar

Huvudområde: Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Bedömningsområde: Rektorns ansvar för uppföljning och utvärdering

Bedömning:

Rektorn tar inte tillräckligt ansvar för att skolans resultat utvärderas regelbundet och använder detta underlag för att nå de nationella målen.

Författningsstöd:

9 kap. 8 § skollagen jämfört med Lpf 94, 1.2 Skolans värdegrund och uppgifter, Den enskilda skolans utveckling och Lpf 94, 2.6 Rektors ansvar

Motivering:

Av intervjuer med rektorn och lärare framgår att skolan i viss mån sammanställer och analyserar elevernas resultat i förhållande till de nationella målen i läroplan och i kursplaner. Denna sammanställning och analys genomförs ofta på lärarnivå och lyfts inte upp till skolenivå. Som exempel har skolan ingen kvalitetsredovisning eller arbetsplan där resultaten av analyserna presenteras eller åtgärder för utveckling formuleras. Rektorn berättar vid intervjun att skolan tidigare hade ett mycket omfattande dokumenterat kvalitetsarbete. Mycket kraft lades på att dokumentera olika kvalitetssäkringsaktiviteter vilket till sist gjorde organisationen dokumentationstrött. Idag har skolan i stället valt att fokusera mer på den enskilda lärarens ansvar för att analysera resultaten och utifrån analysen utveckla undervisningen. Skolinspektionen vill dock påpeka att systematiken i utvecklingsarbetet försvagas om resultaten, analysen av resultaten och åtgärder för utveckling inte sammanställs och dokumenteras. En sådan dokumentation är viktig för att skolan nästkommande år ska kunna utvärdera om de vidtagna åtgärderna genomförts och om de gett avsedd effekt.

Huvudområde: Skolans lärandemiljö

Bedömningsområde: Trygghet och studiero

Bedömning:

Skolans plan mot kränkande behandling uppfyller inte författningarnas krav.

Författningsstöd:

14 a kap. 8 § skollagen

2 § förordningen om barns och elevers deltagande i arbetet med planer mot diskriminering och kränkande behandling

Motivering:

Av intervjuer med rektorn, lärare och elever framgår att skolan bedriver ett målinriktat arbete för att förebygga och förhindra kränkande behandling på skolan. Enligt lärare och elever förekommer ingen kränkande behandling, utan i stället framhålls den goda stämningen på skolan. Ett av huvudmannens uttryckta mål med utbildningen är att lära eleverna att arbeta i grupp varför de flesta inslag i utbildningen har detta som utgångspunkt.

Skolan har en "Arbetsplan mot mobbing och annan kränkande behandling på SKFs Tekniska Gymnasium", upprättad läsåret 2007/08 och reviderad i augusti 2010. Detta dokument kan inte sägas leva upp till de krav som ställs på en årlig plan mot kränkande behandling då den till exempel inte utgår från en kartläggning av skolans behov. Planen innehåller inte heller en redovisning av de åtgärder skolan avser vidta eller påbörja under det år för vilket planen gäller och eleverna har inte involverats i arbetet med planen. Planen innehåller inte heller en redovisning av hur det åtgärderna i föregående års plan genomförts.

Huvudområde: Enskild elevs rätt

Bedömningsområde: Undervisningstid och tillgång

Bedömning:

Skolans utbildning är inte utformad i enlighet med författningarna.

Författningsstöd:

5 kap. 4 c § skollagen

2 kap. 2 a § förordning om fristående skolor och viss enskild verksamhet

Motivering:

Intervjuer och dokumentstudier visar att skolans utbildning omfattar 3 300 poäng, vilket därmed är mer än vad som krävs för ett fullständigt program. Skolans informationsmaterial framhåller att eleverna läser drygt 30 procent mer än elever på ett vanligt gymnasium, specificerat på 750 poäng kärnämnen, 1 450 poäng obligatoriska karaktärsämnen och 1 100 poäng valbara kurser.

Enligt rektorn räcker det att eleverna gör ett val av 300 poäng valbara kurser utifrån listan omfattande 1 100 poäng, men detta framgår inte av informationsmaterialet. Av samtal och intervjuer med eleverna framgår i stället att de har uppfattningen att utbildningen omfattar 3 300 poäng men att man kan välja bort kurser om man vill. Denna uppfattning stöds också av elevernas individuella studieplaner vilka är utformade så att samtliga kurser som anges i informationsmaterialet är förtryckta på blanketten. Efter varje kurs inom det valbara utrymmet anges om eleven valt eller valt bort kursen. Av de studieplaner Skolinspektionen tar del av vid besöket och av intervjuer med rektorn, lärare och elever framgår att de flesta eleverna läser hela programmet om 3 300 poäng

och att en mindre del av eleverna väljer bort kurser så att deras studier omfattar 2 500 poäng.

Den felaktiga utformningen av utbildningen förstärks också av skolans system med elevgratifikationer. Av inspektionen framgår nämligen också att huvudmannen SKF uppmuntrar eleverna att läsa så många poäng som möjligt. För de elever som väljer att läsa vad skolan omnämner som skolans fullständiga program, dvs. samtliga 3 300 poäng, utgår en elevgratifikation från andra terminen. Den terminen är gratifikationen 1 000 kronor per månad, termin 3 och 4 uppgår gratifikationen till 1 200 kronor per månad för att de sista terminerna vara 1 400 kronor per månad. Gratifikationen reduceras emellertid för de elever som väljer bort kurser. Minskningen står i direkt proportion till summan av de bortvalda kurserna så att en bortvald kurs på 100 poäng innebär en reduktion av gratifikationen med 12,5 procent. Bortvalda kurser på tillsammans 200 poäng minskar gratifikationen med 25 procent osv. Systemet kan också innebära ett felaktigt incitament för elever att läsa ett utökat program.

Utgångspunkten i skolförfattningarna är att gymnasieelever ska läsa ett fullständigt program, dvs. 2 500 poäng. En elev får dock delta i fler kurser om eleven kan antas kunna tillgodogöra sig undervisningen på ett tillfredsställande sätt på såväl fullständigt program som den eller de frivilliga kurserna. Att en elev har en mer omfattande utbildning än vad som krävs enligt en normalstudieplan kan negativt påverka elevens möjligheter att nå högre kunskapsresultat.

Huvudområde: Enskild elevs rätt

Bedömningsområde: Undervisningstid och tillgång

Bedömning:

Elevernas individuella studieplaner uppfyller inte de krav som ställs på sådana planer.

Författningsstöd:

9 kap. 8 § skollagen jämfört med 1 kap. 12 § gymnasieförordningen

Motivering:

Varje elev har en individuell studieplan. Studieplanerna är upprättade utifrån en mall där skolans samtliga kurser finns angivna såsom kärnämnen, karaktärsämnen eller valbara ämnen. Kärnämnen och karaktärsämnen är obligatoriska för eleverna och utgör tillsammans 2 200 poäng. De valbara kurserna utgör tillsammans 1 400 poäng. Enligt intervjuer med rektorn, lärare och elever utgår skolan och eleverna i sin planering från att eleverna ska kunna läsa valbara kurser omfattande 1 100 poäng, vilket gör att den totala utbildningen omfattar 3 300 poäng. För att detta ska vara möjligt har skolan ett schema som utgår från att alla elever läser alla kurser.

Det är den enskilde eleven som själv väljer bort de kurser eleven inte vill läsa, vilket också stöds av blanketten där det efter var och en av de valbara ämnena finns en kolumn där eleven ska kryssa i om kursen är vald eller om kursen är bortvald.

Av elevernas individuella studieplaner framgår inte vilka av de valbara kurserna som ingår i elevens fullständiga program och vilka kurser som ligger utanför det fullständiga programmet.

Huvudområde: Enskild elevs rätt

Bedömningsområde: Särskilt stöd

Bedömning:

Om en elev har behov av särskilda stödåtgärder ser inte rektorn till att det alltid utarbetas åtgärdsprogram som uppfyller författningarnas krav.

Författningsstöd:

2 kap. 7 a § förordningen om friskolor

Motivering:

Skolan har inför tillsynen tillhandahållit Skolinspektionen ett åtgärdsprogram för en elev. Detta åtgärdsprogram uppfyller emellertid inte de krav som ställs på sådana program. Så tar det inte sin utgångspunkt i en utredning av elevens behov och de åtgärder som vidtas utgår från vad eleven ska göra, inte vad skolan ska göra skolenivå, grupp-nivå eller individnivå. Det framgår heller inte av åtgärdsprogrammet hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas.

Huvudområde: Enskild elevs rätt

Bedömningsområde: Rektorns beslutsfattande

Bedömning:

Rektorn fattar inte beslut i enlighet med bestämmelserna.

Författningsstöd:

9 kap. 8 § skollagen jämfört med 5 kap. 22 § gymnasieförordningen

Motivering:

En övervägande del av eleverna läser ett utökat program omfattande upp till 3 300 poäng. Detta sker utan att rektorn, i enlighet med bestämmelserna i gymnasieförordningen, gjort en bedömning i varje enskilt fall om eleven kan förväntas tillgodogöra sig såväl den fullständiga utbildningen som de utökade kurserna på ett tillfredsställande sätt. En fullständig gymnasieutbildning omfattar 2 500 poäng.